

DOTAZNÍK PRO KANDIDÁTA NA FUNKCI KOMISAŘE

Maroš ŠEFČOVIČ

**Obchod a hospodářská bezpečnost, interinstitucionální vztahy a
transparentnost**

1. Celková způsobilost, proevropské smýšlení a osobní nezávislost

Které aspekty Vaší kvalifikace a osobních zkušeností hovoří pro Vaše jmenování komisařem a jsou obzvláště relevantní z hlediska obecného evropského zájmu, a to zejména v oblasti, za niž ponese odpovědnost? Jak budete přispívat k naplňování politických směrů Komise? Jak budete uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a začleňovat jej do všech oblastí politik Vašeho portfolia? Jak budete zohledňovat problematiku mládeže?

Jak můžete Parlamentu prokázat svou nezávislost a jak hodláte zajistit, aby žádná z Vašich minulých, současných či budoucích aktivit nezpochybnila plnění Vašich povinností v rámci Komise?

Domnívám se, že mám vhodnou kvalifikaci a profesní zkušenosti, které mi umožní přispět k obecnému evropskému zájmu.

Záležitostí EU se ve své práci věnuji již více než dvě desetiletí. Za tu dobu jsem získal podrobnou znalost orgánů EU a zároveň prokázal neochvějně odhodlání při prosazování cílů našeho evropského projektu. Nejprve jako stálý zástupce Slovenska při Evropské unii (2004–2009). Později jako komisař pro vzdělávání, odbornou přípravu, kulturu a mládež (2009–2010), poté jako místopředseda pro interinstitucionální vztahy a administrativu (2009–2014), energetickou unii (2014–2019) a interinstitucionální vztahy a strategický výhled (2019–2023) a v současné době jako výkonný místopředseda Komise odpovědný za Zelenou dohodu pro Evropu, interinstitucionální vztahy a strategický výhled.

V průběhu těchto mandátů jsem neustále usiloval o prosazování evropského zájmu a zároveň o budování a rozvíjení pevných vztahů mezi orgány EU, a zejména s Evropským parlamentem.

Jsem obzvláště hrdý na naše iniciativy, které významně přispěly k posílení postavení Evropy doma i po celém světě, jako je vytvoření silné průmyslové základny pro nové a nově vznikající čisté technologie v EU, podpora společných nákupů strategických komodit, jako jsou plyn, vodik a kritické suroviny, nebo prohloubení partnerství EU se sousedními zeměmi, například uzavřením pobrexitových jednání se Spojeným královstvím, jejichž výsledkem bylo dosažení dohody o Windsorském rámci mezi EU a Spojeným královstvím z roku 2023.

Aktivně jsem se podílel rovněž na diskusích a rozhodování ve sboru komisařů a ve své práci jsem vždy přikládal zvláštní význam udržitelnosti a silnému sociálnímu rozměru.

Jak je uvedeno v mém pověřovacím dopise, Evropa potřebuje novou zahraniční hospodářskou politiku, která bude hnací silou naší prosperity a celosvětově zajistí rovné podmínky. Budu-li jako komisař potvrzen, budu proto usilovat o to, aby evropským podnikům a spotřebitelům přinášel prospěch volný a spravedlivý obchod, a to rozvíjením udržitelných partnerství po celém světě, modernizací našeho celního systému, asertivnějším postojem proti nekalé soutěži a kladením důrazu na to, aby ústředním prvkem našeho úsilí byla hospodářská bezpečnost.

Po celou dobu mého působení ve sboru komisařů bylo mou hlavní zásadou udržovat úzké vztahy a konstruktivní spolupráci s Evropským parlamentem, a tak tomu bude i nadále.

Během svého předchozího mandátu jsem s Evropským parlamentem jakožto místopředseda pro interinstitucionální vztahy a administrativu (2009–2014) jménem Komise vyjednával o rámcové dohodě.

V rámci stávajícího mandátu jsem s členy sboru komisařů úzce spolupracoval při přípravě ročního pracovního programu Komise, jakož i společného prohlášení o legislativních prioritách v souladu s interinstitucionální dohodou o zdokonalení tvorby právních předpisů. Kromě toho jsem monitoroval opatření přijatá v návaznosti na usnesení Parlamentu a zajišťoval jsem, aby Komise plnila svůj závazek podle článku 225 Smlouvy o fungování EU.

Pokud budu jako komisař na příští funkční období potvrzen, budu se snažit těchto zkušeností využít k dalšímu posílení spolupráce mezi Evropskou komisí a Evropským parlamentem, a přispět tak ke zlepšení demokratické legitimacy v Evropě.

Evropský parlament má zásadní význam pro vizi nově zvolené předsedkyně Ursuly von der Leyenové plnit cíle ve prospěch občanů EU, jak se to uvádí v jejich politických směrech a odráží v mém pověřovacím dopise. K tomu je mimo jiné zapotřebí rychle zrevidovat naši rámcovou dohodu a posílit naši spolupráci v souvislosti s článkem 225. Komisaři a komisařky budou požádáni, aby se účastnili strukturovaných dialogů s parlamentními výbory o příslušných usneseních, čímž bude posílena úloha Parlamentu při iniciování a utváření právních předpisů.

Budu-li jako komisař potvrzen, budu dále posilovat genderový mainstreaming. Budu se podílet na úsilí o dosažení rovnosti žen a mužů v naší každodenní práci a podporovat ho, mimo jiné uplatňováním této zásady ve svém týmu. Nadále budu vycházet z politiky začleňování hlediska rovnosti žen a mužů, kterou jsem řídil v rámci svého předchozího mandátu ve funkci místopředsedy pro interinstitucionální vztahy a administrativu (2009–2014).

Stejně tak se i nadále budu zasazovat o začleňování problematiky mládeže, přičemž budu vycházet ze svých předchozích výsledků. Například pracovní programy Komise, které spadají do mé působnosti, reagovaly na doporučení Konference o budoucnosti Evropy, což je jedinečný úkol se silným zaměřením na mládež. Budu-li jako komisař potvrzen, budu tento závazek dodržovat, a to i tak, že budu pořádat každoroční dialog o politice s mladými lidmi, přičemž první se uskuteční během prvních sta dnů příštího funkčního období Komise.

A v neposlední řadě se zavazuji, že pokud budu jako komisař potvrzen, budu plně dodržovat povinnosti vyplývající ze Smlouvy týkající se nezávislosti, transparentnosti, nestrannosti a dostupnosti.

Během svého minulého i současného mandátu jsem coby člen sboru komisařů splnil veškeré povinnosti vůči danému orgánu, včetně požadavku na předložení a aktualizaci všech požadovaných prohlášení o zájmech. Rovněž plně respektuji ducha i literu Smluv EU a povinnost jednat v evropském zájmu.

Budu-li jako komisař potvrzen, budu literu i ducha Smlouvy plně dodržovat i nadále. Zejména budu respektovat povinnost jednat v evropském zájmu a nepřijímat pokyny od žádné vlády ani jiného subjektu. Budu též ctít kodex chování členů Evropské komise a jeho ustanovení o střetu zájmů. Mé prohlášení o zájmech je úplné a přístupné veřejnosti a budu ho urychleně aktualizovat, pokud by bylo nutné provést v něm změny.

2. Výkon funkce ve svěřeném portfoliu a spolupráce s Evropským parlamentem

Můžete přislíbit, že budete Parlament řádně informovat o své činnosti a o činnosti svých útvarů? Jakou podle Vás nesete odpovědnost vůči Parlamentu?

Jaké konkrétní přislíbení můžete dát, pokud jde o Vaši interakci s Parlamentem a přítomnost na jeho půdě, a to jak ve výborech, tak v plénu, a pokud jde o transparentnost, spolupráci a skutečné zohledňování postojů Parlamentu a vstřícnost k jeho žádostem o legislativní podněty? Pokud jde o zamýšlené iniciativy nebo probíhající postupy, budete Parlamentu včas poskytovat tytéž informace a dokumenty jako Radě?

Spolupráce s Evropským parlamentem je pro mě nesmírně důležitá, jak jsem ukázal v průběhu svého působení v Evropské komisi.

Přikládám velký význam zásadě kolegiality a – pokud budu jako člen sboru komisařů potvrzen – budu v tomto smyslu plně spolupracovat s ostatními členy sboru komisařů.

Zejména budu usilovat o to, abychom vytvářeli solidní politiky založené na širokém konsensu proevropských sil, a to prostřednictvím našeho strategického partnerství s Evropským parlamentem. Věřím, že naší nejsilnější výhodou je jednota.

Skutečná a upřímná spolupráce mezi orgány EU je zásadní pro fungování jejího institucionálního systému a pro legitimitu rozhodovacího systému EU. Opírá se o některé hlavní zásady vyjádřené v politických směrech a pověřovacích dopisech nově zvolené předsedkyně Ursuly von der Leyenové, jako je otevřenost, vzájemná důvěra a pravidelná výměna informací, které jsem odhodlán plně dodržovat.

Budu-li jako komisař potvrzen, budu i nadále intenzivně pracovat na posílení spolupráce mezi Komisí a Evropským parlamentem, zejména prostřednictvím revize rámcové dohody o vztazích mezi Parlamentem a Komisí, s cílem pomoci posílit naši společnou politickou odpovědnost a náš dialog, jakož i zvýšit tok informací a transparentnost.

Zásadně budu podporovat nově zvolenou předsedkyni Ursulu von der Leyenovou v jejím cíli zintenzivnit náš dialog s Evropským parlamentem. Budu proto stát v čele úsilí o to, aby byli komisaři a komisařky systematicky přítomni ve svých příslušných výborech a na plenárním zasedání.

Domnívám se, že ve všech fázích procesu tvorby politik musíme spolupracovat s Evropským parlamentem. V této souvislosti – budu-li jako komisař potvrzen – zajistím, aby parlamentní výbory byly zapojeny do všech významných změn v oblasti mé působnosti.

Silnější úloha Evropského parlamentu při iniciování a formování právních předpisů:

V souladu s trvalým závazkem nově zvolené předsedkyně Komise posílit úlohu Parlamentu při iniciování a formování právních předpisů budu – pokud budu jako komisař potvrzen – dodržovat svůj závazek reagovat na usnesení Parlamentu podle článku 225 Smlouvy o fungování EU formou legislativních návrhů při plném respektování zásad proporcionality, subsidiarity a zlepšování právní úpravy. Pomohu zajistit, aby se **komisaři a komisařky účastnili strukturovaných dialogů** s parlamentními výbory o těchto usneseních. V rámci stávajícího mandátu Komise jsme při plnění tohoto závazku dosáhli značného pokroku a vybudovali pevný základ, z něhož můžeme vycházet.

Obchodní a celní politika:

Budu-li jako komisař potvrzen, hodlám dodržovat všechny závazky týkající se obchodní a celní politiky stanovené ve Smlouvě. Mám rovněž v úmyslu pravidelně spolupracovat s příslušnými výbory Parlamentu, mimo jiné prostřednictvím specializovaných brífinků pro jejich členy.

V oblasti hospodářské bezpečnosti budu zajišťovat transparentnost a pravidelné kontakty s Parlamentem v souvislosti s příslušným vývojem, jenž se týká tří pilířů Evropské strategie hospodářské bezpečnosti. Pokud jde o rozhodování, budu dále podporovat rovnocennou práci Parlamentu a Rady, jsou-li oba orgány spolutvůrci právních předpisů v oblasti hospodářské bezpečnosti.

Těším se rovněž na spolupráci se všemi příslušnými výbory na vnějším rozměru vnitřních právních předpisů EU v různých oblastech politiky s cílem čelit případným dopadům omezujícím obchod.

Komise bude i nadále poskytovat Parlamentu v oblasti obchodní politiky stejné dokumenty, které poskytuje Radě, přičemž bude dodržovat zvláštní pravidla pro nakládání s citlivými informacemi, aby byla zajištěna jejich ochrana a zabránilo se neoprávněnému zveřejnění.

Transparentnost:

Vzhledem k současným hospodářským, environmentálním a geopolitickým výzvám považuji za nutné dosáhnout co nejširšího konsensu o obchodní politice EU.

Pokud budu jako komisař potvrzen, zajistím, aby v zájmu zachování legitimacy a důvěry veřejnosti byly i nadále základním kamenem obchodní politiky EU transparentnost a hodnocení.

Politické směry nově zvolené předsedkyně Ursuly von der Leyenové zdůrazňují větší transparentnost jako jeden z hlavních cílů revidované rámcové dohody mezi našimi orgány. Budu úzce spolupracovat s Evropským

parlamentem a Radou s cílem dosáhnout větší transparentnosti v legislativním procesu. Přepřacování interinstitucionální dohody Parlamentu, Rady a Komise o rejstříku transparentnosti, které má být provedeno do července 2025, je proto velmi důležité. Věřím, že to může přispět k posílení důvěry v orgány EU.

Poskytování informací a dokumentů:

Jsem si plně vědom skutečnosti, že poskytování informací a dokumentů je základním předpokladem, má-li se prohloubit partnerství mezi Evropským parlamentem a Komisí. Jsem proto odhodlán zajistit plně provádění příslušných ustanovení rámcové dohody mezi oběma orgány, jakož i interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů z roku 2016.

Otázky Výboru pro mezinárodní obchod

3. Strategie Unie v oblasti obchodu, investic a konkurenceschopnosti na příštích pět let

Silná obchodní a investiční agenda je nezbytná pro povzbuzení hospodářského růstu a udržitelného rozvoje, tvorbu pracovních míst a zvyšování atraktivity a konkurenceschopnosti našeho jednotného trhu. Uvedte prosím podrobnosti o své obchodní a investiční strategii:

➤ *Jakým způsobem hodláte na vícestranné a mnohostranné úrovni budovat koalici, která bude usilovat o modernizaci WTO, překonávání problémů této organizace vyplývajících z jejího úkolu tvořit pravidla a zajištění toho, abychom měli plně funkční systém řešení sporů? Jakým způsobem by se podle Vás měla Unie připravovat na úspěšné 14. zasedání Konference ministrů? Zahájíte a povedete jednání o mnohostranných a případně i vícestranných dohodách týkajících se nedostatků v souboru pravidel WTO, včetně státních zásahů na podporu průmyslových odvětví, zřízení mnohostranného soudu pro investice a provádění již uzavřených dohod?*

➤ *Na která dvoustranná obchodní jednání se budete přednostně zaměřovat a na základě jakého harmonogramu? Jak zajistíte rovné podmínky se zeměmi mimo EU a budete řešit nekalé obchodní praktiky Číny? Jak budete řešit překážky obchodu s USA a chránit a posilovat Radu pro obchod a technologie s cílem podporovat vedoucí postavení transatlantických partnerů v oblasti obchodu a klíčových technologií?*

➤ *Jak zajistíte, aby společná obchodní politika skutečně zůstala oblastí výlučné pravomoci Unie? Máte v úmyslu důrazně řešit každou snahu o obcházení pravidel nebo jednostranné postupy členských států a jakým způsobem tak budete činit? Jak zajistíte, aby se o ratifikaci obchodních a investičních dohod obsahujících pouze ustanovení spadající do výlučné pravomoci EU rozhodovalo výhradně na úrovni Unie? Zavazujete se zajistit, aby nebylo vyžadováno prozatímní provádění obchodních a investičních dohod, včetně kapitol o obchodu v širších dohodách, předtím, než k nim Parlament udělí svůj souhlas? Budete v případech, kdy nejsou proveditelné komplexní dohody, prosazovat odvětvové dohody? Jak budete podporovat digitální obchod ve prospěch podniků a spotřebitelů?*

➤ *Jak zajistíte, aby společná obchodní politika prosazovala základní hodnoty, mezinárodní úmluvy a celosvětové klimatické, environmentální a pracovní normy a aby hájila zájmy spotřebitelů a pracovníků, a to i pokud jde o digitální obchod? Jak budete uplatňovat nový přístup k obchodu a udržitelnému rozvoji ve stávajících a budoucích dohodách, zejména pokud jde o cíle udržitelného rozvoje, Pařížskou dohodu, úmluvy MOP a celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu?*

Obchod a investice mají pro EU zásadní význam. Se svým 16% podílem na světovém obchodu představuje EU největší obchodní blok na světě a zároveň je nejvýznamnějším zahraničním investorem z globálního hlediska. Naše obchodní vazby umožňují úspory z rozsahu, přispívají k produktivitě a inovacím v EU a posilují naši odolnost – to vše má v globálním prostředí, které se vyznačuje geopolitickou a geoekonomickou soutěží, zásadní význam. Vývoz podporuje více než 30 milionů pracovních míst v EU. Z toho je téměř deset milionů míst výsledkem zahraničních investic v rámci jednotného trhu. Má-li se dosáhnout cílů pro nové funkční období v oblasti konkurenceschopnosti, bezpečnosti a udržitelnosti, musí EU dále posílit své obchodní a investiční politiky.

Pokud budu ve funkci komisaře pro obchod a hospodářskou bezpečnost potvrzen, budu usilovat o realizaci těchto cílů pomocí opatření v řadě oblastí. Ta spočívají zprv v otevření trhů a odstranění překážek obchodu, aby se otevřel prostor, který potřebují naše podniky, aby se přizpůsobily a prosperovaly, a to i prostřednictvím ochrany našich podniků před nekalými obchodními praktikami ostatních, přičemž však budou zajištěny rovné podmínky na globální úrovni. Zadruhé je třeba posílit odolnost jednotného trhu zajištěním zdrojů dodávek kritických surovin a dalších klíčových vstupů pro konkurenceschopnost EU, jakož i snížením souvisejících rizik a odpovídající diverzifikací těchto zdrojů. Zatřetí je třeba navázat spolupráci s našimi partnery na zajištění příslušných přechodů na ekologičtější a udržitelnější ekonomiky. Začtvrté je třeba usilovat o dosažení a udržení stability obchodního systému založeného na pravidlech.

Budu i nadále stát v čele úsilí o reformu a posílení **Světové obchodní organizace (WTO)**. Milníkem v tomto procesu bude 14. zasedání Konference ministrů WTO. EU by měla i nadále zásadním způsobem přispívat k přípravným činnostem, aby bylo dosaženo hmatatelných výsledků jednání, a to zejména v oblasti subvencí na rybolov, ale také v otázkách rozvoje, zemědělství a potravinového zabezpečení. EU by měla také usilovat o pokrok v otázce moratoria na elektronický obchod. Budu-li jako komisař potvrzen, bude jednou z mých klíčových priorit spolupráce s dalšími členy WTO, včetně USA, na dosažení konsensu ohledně obnovy účinného systému řešení sporů, který zachovává prvky, jež jsou zásadní pro zachování obchodu založeného na pravidlech, zejména funkci nestranného odvolacího řízení. Dokud toho nebude dosaženo, budu i nadále podporovat a posilovat uplatňování mnohostranného prozatímního ujednání o odvolání při rozhodčím řízení (MPIA). Aby WTO obnovila svou ústřední roli v mezinárodním obchodě, musí aktualizovat svůj soubor pravidel a přizpůsobit se stávajícím okolnostem. Budu proto spolupracovat s celou řadou členů WTO na řešení klíčových výzev, včetně negativních vedlejších účinků státních zásahů do hospodářství, spojitosti mezi obchodem a klimatem a životním prostředím, začlenění vícestranných dohod – včetně dohod o usnadnění investic pro rozvoj a dohod o elektronickém obchodu – do rámce WTO, jakož i na zlepšení rozhodovacích procesů.

Zároveň budu pokračovat v práci na dokončení jednání o zřízení mnohostranného soudu pro investice do roku 2027, která probíhají v rámci Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL).

Sledování strategických cílů EU bude rovněž vyžadovat ambiciózní **agendu pro dvoustranný obchod a investice**, která posílí naši konkurenceschopnost a odolnost a zároveň bude platformou pro užší spolupráci v oblasti udržitelného rozvoje.

Pokud budu ve své funkci potvrzen, budu s partnery spolupracovat **proaktivně a flexibilně** a zajistím, aby byly zájmy EU plně zohledněny. Zaprvé hodlám pokročit v naší probíhající agendě, která je zaměřena na indicko-tichomořský region, Latinskou Ameriku a Afriku. EU již vyjednává dohody s Indií, Indonésií, Thajskem, Filipínami a dalšími obchodními partnery a dokončuje otázky, které ještě nebyly dořešeny v jednáních s Mercosurem a Mexikem. Budu usilovat o to, aby všechny dohody a jednání byly včas uzavřeny, za předpokladu, že budou uspokojeny naše zájmy a respektovány naše hodnoty. Zadrugé budu hledat nové způsoby, jak rozšířit a prohloubit vztahy s našimi partnery, a to s ohledem na konkrétní oblasti společného zájmu, včetně odvětvových zájmů. Tyto alternativní formy spolupráce – mezi něž patří dohody o usnadnění udržitelných investic, dohody o digitálním obchodu, dohody o vzájemném uznávání a nová partnerství v oblasti čistého obchodu a investic – by měly EU umožnit rychlejší pokrok ve vybraných otázkách a zajistit přitom jak konkrétní přínosy pro EU, tak atraktivní nabídku pro naše partnery.

Naši obchodní politiku budou nadále ovlivňovat dvoustranné vztahy EU s **USA a Čínou** a dynamika jejich strategické konkurence.

USA jsou i nadále naším hlavním obchodním partnerem a já hodlám prostřednictvím dialogu i asertivní obranou našich zájmů naše dvoustranné vztahy dále rozvíjet. Jednou z cest k úspěchu na tomto poli je přetvořit Radu EU–USA pro obchod a technologie (TTC), aby se její struktura přizpůsobila vyvíjejícím se potřebám a prioritám. Souběžně se budu snažit o smírná řešení dvoustranných otázek: hledat trvalá řešení sporu týkajícího se velkých civilních letadel a amerických cel na ocel a hliník a řešit otázku opatření, která ovlivňují naše obchodní vztahy, jako je zákon ke snížení inflace a tamní požadavky na nákup zboží amerického původu („*buy America(n)*“).

Pokud jde o **Čínu**, budu usilovat o vyváženější obchodní vztahy založené na vyšší míře vzájemnosti. Zde je třeba zabývat se významnými obavami, zda vzhledem k negativním externalitám čínského státem řízeného hospodářského modelu a průmyslové politiky existují rovné podmínky, jakož i otázkou nadbytečných kapacit, které narušují globální trhy a dodavatelské řetězce. Řešení těchto výzev bude vyžadovat nepřetržitý dialog a – kdykoli to bude nutné – i strategické využití našeho aktualizovaného souboru autonomních nástrojů.

Pokud se setkáme s politikami a opatřeními, které na nás budou klást značné nároky, učiním vše, abych v těchto dvoustranných vztazích ochránil zájmy EU.

Ačkoliv geopolitická a geoeconomická situace vzbuzují stále větší obavy, pevně věřím, že obchodní politika musí podporovat **udržitelný rozvoj**, přičemž je třeba posílit dodržování celosvětových **klimatických, environmentálních a pracovních norem**. Pokud budu ve své funkci potvrzen, budu usilovat o to, aby politika EU v oblasti udržitelnosti byla i nadále založena na mezinárodně dohodnutých přístupech. I nadále budu usilovat o intenzivnější dosahování cílů udržitelného rozvoje, mimo jiné s ohledem na cíle udržitelného rozvoje, Pařížskou dohodu, úmluvy MOP a celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu. Budu tak činit v rámci WTO, jakož i na dvoustranné úrovni, například prostřednictvím kapitol o obchodu a udržitelném

rozvoji v našich obchodních dohodách. Naše dvoustranné dohody poskytují tolik potřebnou platformu pro prohloubení dialogu, porozumění a spolupráce a zároveň předpokládají možnost posílených postupů řešení sporů.

Ochrana zájmů **spotřebitelů a pracovníků** musí být i nadále ústředním prvkem obchodní politiky EU, což se týká i **digitálního obchodu**. Pokud budu ve své funkci potvrzen, budu pokračovat v dalších jednáních s obchodními partnery o závazných pravidlech pro digitální obchod a toky údajů, do kterých se globálně promítne model EU, jenž je zaměřený na člověka a založený na našich hodnotách.

Pro naše hospodářské a geopolitické postavení bude mít i nadále zásadní význam jednota EU. Proto hodlám plně využít dostupných nástrojů k prosazování výlučné pravomoci Unie, mimo jiné prostřednictvím neformálního dialogu a v případě potřeby formálních řízení o nesplnění povinnosti.

Zároveň se musí výlučná pravomoc a jednota EU promítat do naší schopnosti ratifikovat naše obchodní dohody, neboť na tom závisí naše důvěryhodnost. V zásadě budu usilovat o to, abychom se s Evropským parlamentem a Radou shodli na uzavírání co největšího počtu obchodních a investičních dohod ve výlučné pravomoci EU. To by zajistilo rychlý vstup v platnost takových dohod, a tím i hmatatelný přínos pro občany Unie, její malé a střední podniky a podnikání v EU obecně. Takový postup by samozřejmě podléhal nezbytnému prověření členskými státy a na úrovni EU Evropským parlamentem. Pokud budu ve své funkci potvrzen a pokud budou určité dohody uzavřeny jako smíšené, budu ctít a dodržovat závazek získat před jejich prozatímním prováděním souhlas Evropského parlamentu.

4. Hospodářská bezpečnost

Cílem hospodářské bezpečnosti je minimalizovat rizika a zároveň zachovávat nejvyšší možnou úroveň hospodářské otevřenosti a konkurenceschopnosti. Hospodářská bezpečnost by nikdy neměla být používána jako nástroj k nepřiměřenému omezování obchodu. V tomto ohledu:

- *Jak zajistíte, aby hospodářská bezpečnost, obchod i investice byly součástí jednoho integrovaného přístupu? Jaké kroky přijmete při navrhování a provádění programu hospodářské bezpečnosti? Jak vnímáte úlohu obchodu v rámci koncepce „nové zahraniční hospodářské politiky“ a jak zajistíte, aby byl obchod využíván jako geostrategický nástroj?*
- *Jak hodláte využívat soubor opatření na ochranu obchodu přijatých v devátém a předchozím volebním období v rámci nové doktríny hospodářské bezpečnosti? Vnímáte ve stávajícím souboru opatření nějaké nedostatky? Jaké další kroky přijmete, pokud jde o kontrolu vývozu a investice do zahraničí?*
- *Jak posílíte partnerský pilíř strategie hospodářské bezpečnosti? V čem budou spočívat čistá obchodní a investiční partnerství? Jak zajistíte soudržnost a součinnost s iniciativou Global Gateway? Bude mít Parlament možnost udělovat po uzavření těchto dohod svůj souhlas? Jak budete podporovat přístup ke kritickým surovinám ze zemí mimo EU, který bude prospěšný pro všechny, a jak zajistíte větší kontrolu ze strany Parlamentu?*
- *Jak budete podporovat hospodářské oživení Ukrajiny a dalších partnerských zemí zasažených ruskou útočnou válkou a spolupracovat v této oblasti s ostatními komisaři, zejména prostřednictvím ambiciózního přezkumu prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu mezi EU a Ukrajinou, makrofinanční pomoci, důsledného prosazování režimu sankcí vůči Rusku a zamezení jakékoli formě obcházení pravidel?*

Současné turbulentní geopolitické a geoeconomické prostředí vyžaduje, aby EU zintenzivnila své úsilí a plně využívala své vnitřní a vnější politiky a nástroje. To se odráží v **zásadní úloze**, kterou obchodní politika hraje v nových politických směrech, čímž přispívá k dosažení mnoha cílů EU. Odráží se to i ve vnějších vztazích, a to prostřednictvím nové **zahraniční hospodářské politiky**, která spojuje **hospodářskou bezpečnost, obchod a partnerství** s cílem účinněji prosazovat zájmy EU. Pokud budu ve funkci komisaře pro obchod a hospodářskou bezpečnost potvrzen, zajistím, aby politiky v oblasti obchodu, investic a hospodářské bezpečnosti tvořily nedílnou a soudržnou součást komplexní reakce EU na výzvy, se kterými se potýkáme.

Hospodářská bezpečnost EU je založena na dynamickém, otevřeném a odolném jednotném trhu. EU je coby největší světový obchodní blok úzce propojena s globální ekonomikou a jejími rozsáhlými hodnotovými řetězci, což nám umožňuje získávat vstupy, které potřebujeme ve všech fázích výroby, a expandovat díky přístupu na zahraniční trhy. Pokud budu ve své funkci potvrzen, bude mým cílem zachovat co nejvyšší možnou míru hospodářské otevřenosti a konkurenceschopnosti a zároveň zajistit, abychom dobře věděli, v čem spočívají naše slabiny, rozuměli rizikům, jimž čelíme, a abychom zavedli nezbytná zmírňující opatření k jejich omezení.

Můj přístup bude založen na **posouzení rizik** a na dalším zavádění opatření napříč **pilíři „podpora“, „ochrana“ a „partnerství“** Strategie hospodářské bezpečnosti EU. V tomto ohledu budu úzce spolupracovat s dalšími

komisaři a komisařkami, včetně vysoké představitelky, místopředsdkyně a výkonného místopředsedy pro prosperitu a průmyslovou strategii, jakož i s Evropským parlamentem, členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami s cílem posílit výměnu informací, dosáhnout společného chápání výzev, kterým čelíme, a společně koncipovat vhodné reakce. Aktuální výsledky probíhajícího posuzování rizik bude třeba rovněž zohlednit v přijímaných zmírňujících opatřeních.

Především budu obchodní politiku v maximální míře využívat k dosažení našich cílů **partnerství**, aby byla reflektována její zásadní úloha v nové zahraniční hospodářské politice, konkurenceschopnosti a prosperitě EU i jako geostrategický nástroj. To znamená prohloubit a posílit naši stávající síť dohod a rozšířit naši nabídku o nové formy spolupráce. Nová **partnerství v oblasti čistého obchodu a investic** pomohou zabezpečit dodávky surovin, čistou energii a čisté technologie a zároveň prostřednictvím vyšších investic podpoří rozvoj v zemích našich partnerů a zajistí, aby produkty čistých technologií, čistá energie a suroviny mohly volně proudit přes hranice mezi partnery. Aby byla naše nabídka co nejatraktivnější a nejkonkurenceschopnější, potřebujeme přístup založený na zapojení celého sboru komisařů, který spojí financování (a to i v rámci strategie Global Gateway), pravidla (aby byla zajištěna větší stabilita pro investory a dodavatelské řetězce) a spolupráci v oblasti regulace (s cílem podpořit naše partnery při přizpůsobování se našim regulačním požadavkům). Naše partnerství v oblasti čistého obchodu a investic budou rovněž založena na novém, flexibilním přístupu, pokud jde o jejich obsah i formát, přičemž budou přihlížet k zájmům a postojům dotčené třetí země. Jsem připraven, že budu v průběhu tohoto procesu spolupracovat s Parlamentem.

Pokud budu ve své funkci potvrzen, budu věnovat zvláštní pozornost potenciálu našich obchodních dohod a dalších forem spolupráce s partnery z hlediska **diverzifikace, snižování rizik a odolnosti**. To bude zahrnovat vypracování **norem hospodářské bezpečnosti pro klíčové dodavatelské řetězce** se skupinou G7 a dalšími podobně smýšlejícími partnery, které by mohly mimo jiné podpořit rozvoj stabilních dodávek kritických surovin. Bude rovněž třeba **prohloubit dialogy** s partnery, abychom lépe rozuměli tomu, jakým rizikům čelíme, a vyměňovat si osvědčené postupy týkající se možných zmírňujících opatření. V návaznosti na síť dohod o digitálním obchodu prozkoumám možnosti, jak navázat silnější a přínosnější vazby s našimi nejbližšími a podobně smýšlejícími partnery a jak vytvořit prostor založený na pravidlech pro důvěryhodný volný tok údajů a pomoci našim společnostem diverzifikovat jejich přístup k údajům.

Zadruhé zajistím, abychom cíleně a přiměřeně využívali všechny nástroje, které máme, k ochraně zájmů hospodářské bezpečnosti EU. EU sice disponuje širokou škálou nástrojů, z nichž některé teprve začínáme využívat, avšak v nadcházejícím funkčním období musíme zajistit, aby se využívaly soudržně a koordinovaně a pomohly nám dosáhnout cílů EU ve vztahu k jejím obchodním partnerům. To bude ústředním prvkem nové **doktríny hospodářské bezpečnosti**, která bude založena na společné dohodě s Evropským parlamentem a členskými státy a poslouží k posílení odrazujícího účinku, a tím k ochraně podniků EU, kterých se opatření přijímaná třetími zeměmi dotýkají stále silněji.

Zatřetí hodlám pokračovat v probíhajícím úsilí o **posílení souboru nástrojů EU**. Těším se na spolupráci s Evropským parlamentem a Radou, jejímž cílem bude urychleně dosáhnout dohody o aktualizaci **nařízení o prověřování přímých zahraničních investic**. Povedu také hlubší diskuse s Parlamentem a členskými státy v zájmu posílení našeho přístupu ke **kontrolám vývozu zboží dvojího užití**. V souladu se zásadami zlepšování právní úpravy a požadovanými procesními kroky rovněž hodlám v roce 2025 vyhodnotit účinnost stávajícího regulačního rámce pro kontrolu vývozu. Pokud jde o **investice do zahraničí**, budu ve spolupráci s členskými státy a podniky usilovat o hlubší a lepší porozumění souvisejícím rizikům, jehož hodlám dosáhnout systematickým přezkumem a posuzováním transakcí uskutečňovaných v určitých vybraných odvětvích. Na základě toho povedu dialog s Evropským parlamentem a členskými státy, abychom společně zvážili další politická řešení.

V neposlední řadě jsem s ohledem na útočnou válku Ruska proti Ukrajině nadále zcela odhodlán podporovat rozvoj našich **dvoustranných vztahů s Ukrajinou** a ve spolupráci s dalšími členy sboru komisařů a vyslancem EU pro sankce podporuji další účinné využívání **obchodních a hospodářských sankcí vůči Rusku**, mimo jiné tím, že zabráníme obcházení sankcí.

Budu rovněž pokračovat ve své činnosti na **podporu Ukrajiny**, mimo jiné s využitím prohloubené a komplexní zóny volného obchodu (DCFTA) a finanční pomoci EU na podporu postupné integrace Ukrajiny do vnitřního trhu před přistoupením. V úzké spolupráci s komisařem odpovědným za zemědělství rovněž nahradím naše dočasná autonomní obchodní opatření, jejichž platnost skončí v červnu 2025, trvalou a vzájemnou další liberalizací obchodu, jak předpokládá prohloubená a komplexní zóna volného obchodu. Jejím cílem bude trvale udržovat smysluplný přístup ukrajinských produktů na trh, a to ve spojení s postupným dosahováním souladu s příslušnými

normami EU, a zlepšit přístup evropských zemědělských produktů na ukrajinský trh. Zároveň však nesmí být opomenuty aspekty, v nichž je zemědělské odvětví EU zranitelné.

V kontextu celkové politiky EU v oblasti **sankcí** se budu i nadále zasazovat o účinnou podobu obchodních sankcí, které zahrnují dovozní a vývozní omezení vztahující se na zboží dvojího užití, subjekty v Rusku a ve třetích zemích, průmyslové zboží a poskytování obchodních služeb. Uplatňování sankcí a prevenci jejich obcházení podpořím tím, že budu spolupracovat s průmyslem EU, oslovovat třetí země a navrhopvat další regulační opatření. To bude zahrnovat spolupráci s celními orgány, které hrají klíčovou úlohu při odhalování a kontrole obchodu se zbožím (kodifikovaným v systému správy celních sazeb (TARIC)) a při identifikaci možných rizik obcházení. Budu usilovat o to, aby celní orgány pokračovaly ve svých analytických úlohách a úlohách v oblasti prosazování a aby tyto jejich úlohy byly posíleny.

5. Provádění, prosazování a komunikace

Dobrá politika, která je špatně prováděna, prosazována a komunikována, může mít pro Unii a její obchodní politiku negativní důsledky, a to jak uvnitř, tak i navenek. Pro zajištění úspěšnosti společné obchodní politiky:

➤ *Jak zajistíte, aby byla politika v oblasti obchodu a hospodářské bezpečnosti ústředním bodem Vaší práce ve funkci komisaře, a to i s ohledem na Vaše dvojí portfolio? Jak překonáte izolovanost společné obchodní politiky a ostatních vnitřních a vnějších politik Unie, jakož i izolovanost GR pro obchod a dalších útvarů Komise a ESVČ?*

➤ *Jakým způsobem budete podniky a země mimo EU podněcovat ke spolupráci, převzetí odpovědnosti a uplatňování, zejména pokud jde o mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, nařízení EU o odlesňování, směrnici o náležitě péči podniků v oblasti udržitelnosti, nařízení o nucené práci, revidovaný systém ETS a nařízení o obalech a obalových odpadech? Jak pomůžete zajistit, aby všechny tyto nové nástroje byly plně a soudržně uplatňovány a aby při navrhování, provádění a revizi nástrojů byly dostatečně zohledňovány obchodní aspekty našich vnitřních právních předpisů? Jaká opatření přijmete ke zvýšení efektivity celního systému Unie s cílem přispět k účinnému provádění některých nových nástrojů Unie souvisejících s obchodem? Jak budete nadále zajišťovat, aby veškerá budoucí opatření Unie byla slučitelná s pravidly WTO?*

➤ *Jaká konkrétní opatření přijmete k zajištění toho, aby byla obchodní politika EU lépe komunikována a vysvětlována zúčastněným stranám, široké veřejnosti, orgánům členských států a třetím zemím, a to i za podpory zastoupení Komise a delegací EU po celém světě?*

➤ *Jak posílíte účast malých a středních podniků na globálním trhu? Jak hodláte podporovat společnosti, zejména malé a střední podniky, při provádění nově přijatých právních předpisů s cílem snížit regulační zátěž, zjednodušit postupy a zajistit, aby měly lepší přístup na trh vyplývající z obchodních dohod? Hodláte zajistit, aby všechny hlavní iniciativy související s obchodem doprovázelo posouzení dopadů, které se bude vztahovat i na vnější dopad případných opatření Unie?*

➤ *Jak hodláte spolupracovat se zástupci podniků, odbory a nevládními organizacemi a zohledňovat jejich postoje, a to i prostřednictvím domácích poradních skupin, které byly zřízeny s cílem poskytovat poradenství ohledně provádění obchodních dohod EU?*

Jsem přesvědčen, že jednotlivé prvky mého portfolia se vzájemně posilují a pomohou mi co nejúčinněji plnit všechny priority.

Obchod je ústředním prvkem hospodářství EU a **umožňuje** dosáhnout našich cílů v oblasti konkurenceschopnosti, bezpečnosti a udržitelnosti. Synergie vznikající propojením obchodní politiky s hospodářskou bezpečností a celními záležitostmi výrazně posílí schopnost EU zvládat současné geopolitické a geoeconomické výzvy. Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, budu prosazovat zájmy EU na základě pravidelných výměn informací s Evropským parlamentem, členskými státy a občanskou společností. Budu úzce spolupracovat s ostatními komisaři a komisařkami s cílem odstranit izolovanost politik a posílit účinné provádění, prosazování a komunikaci.

Především budu úzce spolupracovat s dalšími členy sboru komisařů na zajištění **soudržného a koordinovaného využívání dostupných nástrojů a politik** pro účely naplňování zájmů EU. Tento cíl je ústředním prvkem nové **zahraniční hospodářské politiky**, ve které se propojí hospodářská bezpečnost, obchod a partnerství. Jedním z praktických výsledků tohoto přístupu budou nová partnerství v oblasti čistého obchodu a investic, která by měla být navrhována tak, aby překonávala izolovanost politik a představovala integrovanou unijní nabídku třetím zemím.

Zadruhé musí EU umět účinněji reagovat na kritiku, kterou nám adresují naši partneři, pokud jde o **vnější dopady některých našich právních předpisů**. Při vývoji našich nástrojů je třeba od počátku zohledňovat vnější dopady, a jejich zavádění proto musí doprovázet vhodná podpůrná opatření. V tomto ohledu budu úzce spolupracovat s vysokou představitelkou, místopředsedkyní a dalšími komisaři a komisařkami na zajištění lepšího propojení vnitřních a vnějších politik EU (v duchu zásady *soudržnosti politik ve prospěch rozvoje*, jak je stanoveno v čl. 208 odst. 1 SFEU) s cílem dále zvýšit náš vliv a odstranit obavy našich partnerů a podporovat je v úsilí o dodržování předpisů. Musíme i nadále usilovat o to, aby námi přijímaná opatření byla v souladu s našimi mezinárodními závazky, včetně závazků vyplývajících z dohod WTO. Proaktivní postup v této věci tak v konečném důsledku položí základ pro užší spolupráci s našimi partnery v otázkách obchodu, odolnosti a udržitelnosti.

Zatřetí bude úspěch naší obchodní politiky a hospodářské bezpečnostní politiky záviset na **účinném provádění a prosazování**. To bylo jádrem obchodní strategie EU z roku 2021 nazvané „Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika“. Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, zavazuji se dále stupňovat úsilí o zajištění toho, aby podniky v EU z našich dohod profitovaly a byly chráněny před nekalými praktikami, jejichž účelem je zneužít naší otevřenosti. Budu dále budovat vztahy s obchodními partnery EU a aktivně spolupracovat se svými protějšky s cílem usnadnit provádění a co nejrychleji odstranit rozdíly. V posledních letech jsme rovněž vypracovali nový soubor **nástrojů obchodní politiky**, které se zabývají obavami v souvislosti s nekalým obchodem, hospodářskou bezpečností, reciprocitou a udržitelností. Mou prioritou bude **důkladné a soudržné používání** těchto nástrojů spolu s využíváním řešení sporů, které zůstane klíčovou součástí úsilí EU v oblasti provádění politik.

K tomu patří zefektivnění **celního systému Unie**, včetně jeho digitálního prostředí. Jsem plně odhodlán dokončit digitalizaci stávajícího celního kodexu Unie a jednotný portál, ale zejména se chci zasadit o včasné uzavření jednání o **balíčku reforem celní oblasti**. Zřízení **Celního úřadu EU** a celního datového centra EU pozvedne celní unii na další úroveň. Posílí celní orgány a připraví je na řešení současných i budoucích výzev. Zjednoduší celní postupy a sníží administrativní zátěž v novém partnerství s obchodem. Půjde o datovou revoluci v oblasti cel, která pomůže zajistit, aby Evropa zůstala atraktivním obchodním a logistickým centrem, kterým je dnes. Provedu rovněž hodnocení **pravidel EU týkajících se původu**, jakož i režimu pozastavení všeobecných cel a režimu autonomních celních kvót.

Zvýšení úsilí v oblasti provádění a prosazování bude obzvláště důležité pro naše **malé a střední podniky**, které představují 95 % všech vývozců v EU a zhruba třetinu hodnoty vývozu EU; přímo mimo EU však vyváží méně než 5 % malých a středních podniků v EU. Tyto podniky trpí nedostatkem transparentnosti a náročnými administrativními postupy ve třetích zemích, neboť ve srovnání s většími podniky mají méně zdrojů na internacionalizaci. Mám v úmyslu i nadále upřednostňovat jejich potřeby, mimo jiné prostřednictvím zvláštních kapitol věnovaných malým a středním podnikům v obchodních dohodách, usnadněním přístupu k informacím, které malé a střední podniky potřebují k mezinárodnímu obchodu (v tomto ohledu je hlavním nástrojem portál Access2Markets), a odstraněním překážek obchodu, s nimiž se malé a střední podniky setkávají ve třetích zemích, včetně překážek, které jsou komunikovány prostřednictvím jednotného kontaktního místa.

Úspěch našich politik bude také záviset na spolupráci s občanskou společností a účinné komunikaci, která využívá síť zastoupení Komise v členských státech a delegace EU po celém světě. Obchodní politika se pyšní pozitivní bilancí, pokud jde o transparentnost a dialog s různými zúčastněnými stranami. Pokud budu ve své funkci potvrzen, budu věnovat čas a úsilí prohlubování výměn, zejména prostřednictvím každoročních setkání v rámci dialogu s občanskou společností. První takové setkání se může uskutečnit co nejdříve po mém nastoupení do funkce. Ve spolupráci s Evropským hospodářským a sociálním výborem budu rovněž velmi podporovat domácí poradní skupiny pro provádění obchodních dohod.

Otázky Výboru pro ústavní záležitosti

6. Rámcová dohoda a změny Smlouvy podle článku 48

Rámcová dohoda o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí je v platnosti již více než 13 let a s ohledem na vývoj, k němuž došlo od poslední revize, je třeba doplnit nebo upravit některá ustanovení.

Mohl byste uvést, jaké konkrétní závazky jste připraven přijmout s cílem naplňovat zásadu rovného zacházení a úlohu Komise jakožto nestranného zprostředkovatele v souladu s čl. 13 odst. 2 SEU, zejména pokud jde o triology, naléhavé postupy, rozpočet a přístup k informacím a setkání odborníků? Jak hodláte posílit politickou odpovědnost Komise vůči Evropskému parlamentu, konkrétně individuální odpovědnost každého komisaře?

Můžete se zavázat, že uplatňování článku 122 SFEU a naléhavého postupu Parlamentu bude omezeno na nezbytně nutnou míru a že bude v této souvislosti řádně zdůvodňována volba právního základu, hlavní cíle a prvky návrhu i možné rozpočtové důsledky, aby mohl Parlament vykonávat řádnou kontrolu? Jaké budou podniknuty kroky s cílem zlepšit přístup Evropského parlamentu k informacím o setkáních odborníků a rozpočtových rozhodnutích?

Můžete se zavázat, že zajistíte, aby Parlament a jeho příslušné výbory byly okamžitě a plně informovány, za týchž podmínek jako Rada, o všech aspektech mezinárodních dohod, a to ve všech fázích, od prvních přípravných kroků až po provádění těchto dohod, zejména prostřednictvím plného a včasného přístupu k textům a dokumentům, které jsou předmětem jednání, a aby byl při přípravě mandátů k jednání náležitě zohledňován postoj Parlamentu? Můžete rovněž přislíbit, že vždy, když bude Komise jednat se třetími zeměmi o „nezávazné“ dohodě, včetně memorand o porozumění nebo „klubů“, poskytnete Parlamentu úplné a okamžité informace a že budou řádně zohledněny jeho postoje?

Evropský parlament ve svých usneseních ze dne 9. června 2022 a 22. listopadu 2023 také hlasoval pro uplatnění článku 48 a předložil návrhy změn Smlouvy. Jaký je Váš postoj k potřebě aktualizovat rámec Lisabonské smlouvy? S ohledem na podporu, kterou předsedkyně Komise vyjádřila cíleným změnám Smlouvy, do jaké míry jste připraven tyto změny podpořit a jaké praktické kroky byste za tímto účelem provedl? S ohledem na podporu, kterou předsedkyně Komise vyjádřila cíleným změnám Smlouvy, do jaké míry jste připraven je podpořit, zejména při hlasování kvalifikovanou většinou v Radě, mimo jiné i v oblasti zahraniční politiky? Která ustanovení Smlouvy je podle Vás nezbytně nutné změnit ve stávajícím složení EU a která by měla být změněna s ohledem na její rozšíření? Jak hodláte zajistit, aby přistoupení k EU představovalo horizontální otázku zohledňující možný reformní proces EU, a nikoli jen otázku, která je často vnímána optikou zahraniční politiky?

Vzhledem ke své dlouholeté odpovědnosti za interinstitucionální vztahy jsem velmi dobře obeznámen s Rámcovou dohodou o vztazích mezi Evropským parlamentem a Evropskou komisí z roku 2010, neboť jsem ji vyjednával jménem Komise.

Na základě našich kolektivních zkušeností za posledních 14 let a v souladu se svým pověřovacím dopisem jsem odhodlán vést práce na revizi této rámcové dohody. Obnovený rámec pro naše vztahy by se měl zaměřit na posílení naší společné odpovědnosti a dialogu, zvýšení toku informací a zlepšení transparentnosti. V průběhu jednání budu otevřen diskusi o žádostech Parlamentu a budu od Parlamentu očekávat totéž, pokud se bude jednat o legitimní očekávání Komise. V této souvislosti budeme vycházet ze společného posouzení, které Komise a Parlament provedly začátkem tohoto roku.

Během procesu revize bychom měli mít na paměti výsady Rady, neboť některé otázky lze projednávat pouze ve třístranném formátu. Náš interinstitucionální systém může fungovat pouze tehdy, pokud zachováme rovnováhu a příslušné výsady stanovené ve Smlouvách.

Pokud budu ve své funkci potvrzen, zajistím, že Komise bude při interinstitucionálních jednáních i nadále jednat v plném souladu s povinností loajální spolupráce a všude, kde je to nutné, zajistí rovné zacházení s Parlamentem a Radou.

V rámci trialogů bude Komise i nadále usnadňovat dohodu mezi spolunormotvůrci a bude i nadále jednat při plném respektování výsad Parlamentu a Rady.

Zajistím, aby se Parlament mohl účastnit všech příslušných schůzí expertních skupin, na nichž se projednávají akty v přenesené pravomoci, a aby měl v takových případech přístup ke stejným informacím, které byly zaslány vnitrostátním orgánům.

Pokud jde o politickou odpovědnost, čl. 17 odst. 8 SEU stanoví, že Komise je „jako sbor“ odpovědná Evropskému parlamentu. Smlouva tedy jasně stanoví, že Komise má vůči Parlamentu kolektivní odpovědnost. V souladu s politickými směry zajistím, aby se komisaři pravidelně účastnili zasedání parlamentních výborů s cílem zlepšit tok informací oběma směry, například během pravidelných strukturovaných dialogů, které jsou podkladem pro roční pracovní program Komise, a diskusí o usneseních Parlamentu podle článku 225 SFEU.

Komise vzala na vědomí obavy Parlamentu ohledně uplatňování článku 122 SFEU. Jak uvedla paní předsedkyně ve svých politických směrech, budeme dbát na to, aby byl článek 122 SFEU používán pouze za výjimečných okolností. Předsedkyně se zavázala, že uplatnění dotčeného článku se Parlamentu plně odůvodní. Zajistím, aby členové sboru komisařů dodržovali závazek poskytovat komplexní odůvodnění a informace o výjimečných případech, kdy jsou návrhy Komise založeny na článku 122 SFEU.

Již jsem prokázal svůj osobní závazek pravidelně informovat Parlament, pokud jde o jednání se Švýcarskem a Spojeným královstvím.

Pokud budu ve své funkci potvrzen, zajistím, aby Parlament a jeho výbory byly neprodleně a plně informovány ve všech fázích postupu vyjednávání mezinárodních dohod. To vyžaduje, aby byla v případě potřeby přijata nezbytná opatření k zajištění důvěrného zacházení s informacemi.

Pokud jde o otázku „nezávazných“ dohod, jsem připraven hledat způsoby, jak zajistit, aby byl Parlament během postupu ve vhodný okamžik informován a aby přitom byly plně respektovány výsady Rady potvrzené Soudním dvorem.

Jsem si plně vědom toho, že otázka změn Smluv patří mezi priority Parlamentu, a plně podporuji prohlášení předsedkyně von der Leyenové, že potřebujeme změnu Smluv tam, kde to může zlepšit naši Unii. Usnesením ze dne 22. listopadu 2023 Parlament formálně zahájil proces revize Smluv podle článku 48 SEU a mohu potvrdit, že Komise je připravena plnit svou institucionální úlohu v rámci postupu stanoveného ve Smlouvě, a zejména vydat své stanovisko, pokud o ně Evropská rada požádá.

Správu EU lze rychle zlepšit plným využitím potenciálu stávajících Smluv, zejména pokud jde o posílení schopnosti Unie jednat rychle a účinně, a to přechodem od jednomyslnosti k hlasování kvalifikovanou většinou v Radě, kdykoli je to možné.

Ve čtyřech sděleních z let 2018 a 2019 Komise vydala doporučení aktivovat „překlenovací ustanovení“, která by umožnila přechod od jednomyslnosti k hlasování kvalifikovanou většinou, zejména v oblasti energetiky, daní a důležitých aspektů společné zahraniční a bezpečnostní politiky. U žádného z těchto doporučení však Rada nijak nepokročila. Musíme společně hledat způsoby, jak vyřešit obavy členských států ohledně přechodu od jednomyslnosti k hlasování kvalifikovanou většinou. Jsem plně odhodlán i nadále spolupracovat s členskými státy, abychom v zájmu posílení akceschopnosti Evropy v této agendě pokročili.

Další oblastí, v níž bychom mohli přejít od jednomyslnosti ke kvalifikované většině, a to i bez změny Smluv, je rozšíření. Jak je uvedeno ve sdělení Komise o reformách a přezkumech politik před rozšířením, je potřeba jednomyslnosti pro přijetí nového členského státu sice plně odůvodněná, avšak u některých průběžných kroků procesu rozšíření by mohla být zvažována možnost zmocnit Radu k rozhodování kvalifikovanou většinou.

7. Účinnější kroky v návaznosti na iniciativy Parlamentu

Jak byste zajistil posílení práva podnětu Parlamentu podle článku 225 SFEU, poskytování podrobných informací a účinné přijímání následných opatření, a nikoli pouze dodržování formálních lhůt pro odpovědi? Mohl byste uvést, jaké další konkrétní závazky jste připraven přijmout k posílení práva podnětu Parlamentu – obecně nebo v konkrétních oblastech politiky –, zejména pokud jde o návrhy na změnu nebo zrušení stávající právní úpravy a novou interinstitucionální dohodu mezi třemi orgány, pokud jde o postupy týkající se složení Parlamentu, volby jeho poslanců a jejich statutu a vyšetřovacího práva Parlamentu, aby nedocházelo k institucionálnímu blokování návrhů? Co jste zejména připraven učinit, abyste podpořil jednání v rámci Rady o parlamentním návrhu reformy evropského volebního práva z května 2022? Jak hodláte spolupracovat s členskými státy na usnadňování tohoto procesu?

Vzhledem k tomu, že vnitrostátní parlamenty vytvořily postup přezkumu proporcionality legislativních iniciativ EU, uvažoval byste vedle přezkumu subsidiarity, který v současné době umožňuje protokol č. II Lisabonské smlouvy, o nezbytné reformě stávajícího systému, která by vnitrostátním parlamentům umožnila účinnější zapojení do legislativního procesu (EU)?

Bilance Komise za minulé funkční období je pozitivní:

již ve svých politických směrech pro rok 2019 se předsedkyně von der Leyenová zavázala k upevnění partnerství mezi Komisí a Parlamentem. Slíbila, že Komise bude na usnesení Parlamentu podle článku 225 SFEU reagovat legislativními návrhy při plném respektování zásad proporcionality, subsidiarity a zlepšování právní úpravy.

Komise tento slib dodržela a myslím si, že čísla to potvrzují: v současném funkčním období Komise kladně reagovala na 24 z 25 usnesení podle článku 225 SFEU, když předložila legislativní návrhy, zavázala se k předložení takových návrhů nebo se zavázala k dalšímu posouzení toho, jak žádosti Parlamentu vyhovět. Jedinou výjimkou bylo jedno usnesení o pohotovostním plánování víceletého finančního rámce z května 2020. Na toto usnesení Parlamentu jsme nemuseli reagovat, neboť se nám brzy poté podařilo dohodnout se na přezkumu VFR.

V návaznosti na naše závazky již Komise přijala 40 legislativních návrhů reagujících na usnesení Parlamentu podle článku 225. Další návrh se připravuje a očekává se, že bude přijat začátkem příštího roku. Všechny iniciativy vyplývající z iniciativ podle článku 225 SFEU byly jako takové označeny v ročním pracovním programu Komise.

V zájmu dalšího posílení naší spolupráce s Parlamentem v souvislosti s článkem 225 SFEU se předsedkyně ve svých politických směrech pro rok 2024 zavázala požádat komisaře a komisařky, aby se účastnili strukturovaných dialogů s parlamentními výbory o dotčených usneseních.

Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, budu i nadále úzce spolupracovat se všemi členy sboru komisařů s cílem zajistit, aby Komise tento závazek splnila. Budu rovněž nadále sledovat, jak Komise reaguje na usnesení Parlamentu, a budu k dispozici pro pravidelné diskuse o následných opatřeních Komise při strukturovaných dialozích s výborem AFCO.

Vzal jsem patřičně na vědomí požadavek, aby byl tento závazek předsedkyně Komise zohledněn v rámcové dohodě. To bude muset být předmětem jednání s Parlamentem, aby bylo možné nalézt způsoby, jak zajistit respektování interinstitucionální rovnováhy.

Plně podporuji výzvu Parlamentu k bezproblémové spolupráci mezi orgány, pokud jde o návrhy, na něž se vztahují zvláštní legislativní postupy, a sdílím názor Parlamentu, že všechny orgány musí plnit své povinnosti vyplývající ze Smluv. Těší mě, že ve stávajícím funkčním období byl úspěšně dokončen zvláštní legislativní postup týkající se složení Evropského parlamentu s ohledem na volby v roce 2024.

Ačkoliv Komise nemá ve zvláštním legislativním postupu stanoveném v článku 223 SFEU formální úlohu, budu v souvislosti s návrhem Parlamentu na reformu volebního zákona, pod vedením kandidáta na komisaře, který je za tuto oblast odpovědný, i nadále podporovat Parlament a Radu při hledání proveditelných způsobů, jak v diskusích o tomto návrhu pokročit.

Při tvorbě politik a řádném fungování EU hrají významnou úlohu vnitrostátní parlamenty. Často přezkoumávají legislativní iniciativy Komise nejen z hlediska jejich souladu se zásadou subsidiarity, jak je stanoveno v Lisabonské smlouvě, ale také se zásadou proporcionality. Pokud jde o zásadu proporcionality, poskytují Komisi cennou zpětnou vazbu prostřednictvím písemných stanovisek v rámci „politického dialogu“ s Komisí a v přímých kontaktech s Komisí a dalšími orgány EU. Komise na všechna stanoviska vnitrostátních parlamentů odpovídá. I když tedy v tomto ohledu nevidím potřebu nových administrativních postupů nebo změny Smluv, jsem připraven společně s vnitrostátními parlamenty prozkoumat, jak v praxi usnadnit jejich proaktivní, včasné podněty a cílené reakce na všechny iniciativy Komise.

8. Vyšetřovací pravomoc EP

Jaké nástroje považujete za nezbytné pro smysluplný výkon vyšetřovací pravomoci Parlamentu?

Měla by Rada odmítnout obnovení pozastavených jednání a vzhledem k tomu, že není určeno pořadí udělení souhlasu ze strany Rady nebo Komise, můžete se zavázat k zahájení dvoustranného legislativního jednání s Parlamentem o novém nařízení o jeho vyšetřovacích pravomocích v souladu s povinností zakotvenou v článku 226 SFEU? Oslovíte také členské státy s cílem získat jejich podporu pro posílení vyšetřovací pravomoci?

A dále, v případě, že bude Rada i nadále odmítat zahájení legislativních jednání o vyšetřovací pravomoci s Parlamentem a Komisí, a pokud se Parlament rozhodne uplatnit článek 265 SFEU, navrhli byste sboru komisařů podání žaloby k Soudnímu dvoru Evropské unie pro nečinnost Rady?

Komise i já osobně jsme vždy uznávali význam vyšetřovací pravomoci Evropského parlamentu a spolupracovali jsme s vyšetřovacími výbory v plném souladu se Smlouvami a na základě rozhodnutí 95/167/ES o podrobných pravidlech pro výkon vyšetřovacího práva Evropského parlamentu.

Plně podporuji Parlament v jeho záměru modernizovat dotčené rozhodnutí, které vyžaduje souhlas Rady i Komise.

Budu-li jako komisař potvrzen, budu Parlament a Radu i nadále podporovat při hledání řešení, jak odblokovat proces modernizace, a to využitím všech dostupných interinstitucionálních kanálů, jakož i prostřednictvím neformální komunikace a konzultací. Jsem připraven aktivně se zapojit a projednávat se zpravodajem a příslušným výborem možné nové cesty vpřed.

Pokud budu jako komisař potvrzen, zaměřím se opět na to, aby Parlament a Rada nalezly v této oblasti společný politický základ, který by Komise mohla také podpořit.

Otázka Výboru pro zahraniční věci

9. Politické směry pro příští Evropskou komisi na období 2024–2029 mimo jiné stanoví, že při formulování nové společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU (SZBP) je třeba zohlednit stávající globální kontext. Ve Vašem pověřovacím dopise se dále uvádí, že budete pracovat na řízení a prohlubování partnerství EU po celém světě, zejména v oblasti vztahů se Spojeným královstvím, Švýcarskem a s dalšími partnery v západní Evropě. Aniž by byly dotčeny rozhodovací procesy Komise, jaké by byly Vaše konkrétní priority a cíle v krátkodobém, ve střednědobém a v dlouhodobém výhledu po dobu trvání Vašeho mandátu, pokud jde o:

– *posílení vztahů se Spojeným královstvím v otázkách společného zájmu a zachování stejné úrovně závazků, jaké přijala předsedkyně von der Leyenová na plenárním zasedání dne 27. dubna 2021 v souvislosti s parlamentním dohledem nad prováděním dohod mezi EU a Spojeným královstvím? Zejména pokud jde o přípravy na přezkum dohody o obchodu a spolupráci a plné zapojení Parlamentu do tohoto procesu a o dokončení dohody mezi EU a Spojeným královstvím ve vztahu k Gibraltaru?*

– *pokračování v jednáních se Švýcarskem s cílem zajistit modernizovaný vztah založený na souborné dohodě, která vytváří stabilitu, důvěru a rovné podmínky?*

– *zajištění toho, aby byl Parlament neprodleně plně informován o činnosti různých orgánů v rámci dohody nebo budoucích dohod s partnery v západní Evropě v rámci Vaší oblasti působnosti, včetně podávání informací před zasedáním a po zasedání těchto orgánů, jakož i sdílení všech dokumentů týkajících se těchto společných orgánů ve stejný okamžik, jako je Komise sdílí s Radou, aby byl Parlament odpovídajícím a nezbytným způsobem zapojen do přijímání důležitých rozhodnutí v rámci dohody (změna, vypovězení atd.), včetně zohlednění jeho případných připomínek nebo vysvětlení důvodů, proč se tak nestalo, a aby byl Evropský parlament předem dostatečně informován o záměrech Komise navrhnout nová rozhodnutí související s prováděním dohody?*

Klíčovým cílem mého mandátu bude posílení vztahů mezi EU a Spojeným královstvím v souladu s politickými směry předsedkyně von der Leyenové na období 2024–2029. To zahrnuje zajištění plného provádění stávajících dohod, jakož i upevnění vztahů se Spojeným královstvím v otázkách společného zájmu.

Konkrétně jde o toto:

- Základem vztahů mezi EU a Spojeným královstvím je **dohoda o vystoupení**, včetně **Windsorského rámce**, a **dohoda o obchodu a spolupráci**. Tyto dohody musí být prováděny v plném rozsahu, přesně a včas.
- **Dohoda o obchodu a spolupráci** zajišťuje dobrou rovnováhu mezi právy a povinnostmi obou stran, přičemž zohledňuje pomyslné červené linie vytyčené Spojeným královstvím (žádný jednotný trh, žádná celní unie, žádná svoboda pohybu). Budu usilovat o větší využití potenciálu této dohody.

- Důležitým pilířem naší nové agendy se Spojeným královstvím bude **bezpečnost a odolnost**. Evropa a její sousední země čelí bezprecedentním geopolitickým výzvám a je zřejmé, že je v této oblasti zapotřebí hlubší spolupráce. To platí pro spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany, ale obecněji i pro spolupráci v oblasti odolnosti vůči geopolitickým krizím. Budu v těchto otázkách spolupracovat s vysokou představitelkou, místopředsedkyní Komise.
- Zásadní součástí posíleného vztahu bude důraz na **mezilidské kontakty**. To znamená, že všichni občané ve Spojeném království a v EU by nyní i v budoucnu měli mít možnost plně požívat svých práv garantovaných dohodou o vystoupení. Jednou z iniciativ v této oblasti, jíž bychom mohli věnovat větší pozornost, je společná iniciativa EU a Spojeného království známá jako „**zkušební program mládeže**“ (*youth experience scheme*).
- Budu pokračovat v naší spolupráci v oblasti **ochrany naší planety a jejích zdrojů**, včetně **udržitelného rybolovu, klimatu a energie**. Musíme zajistit trvalý přístup rybářských loďstev EU do vod Spojeného království. Pokud jde o energii, budu stát v čele úsilí o plné využití potenciálu dohody o obchodu a spolupráci, včetně prohloubení spolupráce v oblasti bezpečnosti dodávek, a aktivit zaměřených na provádění ujednání o obchodování s elektřinou.
- Od října 2021 je vynakládáno značné úsilí na jednání o dohodě mezi EU a Spojeným královstvím o **Gibraltaru**, jejímž cílem je zrušit ve prospěch celého regionu veškeré fyzické kontroly a kontroly osob a zboží. Budu pokračovat v úsilí o uzavření těchto jednání.

Ve všech těchto otázkách budu úzce spolupracovat s Evropským parlamentem v duchu transparentnosti, důvěry a zachování jednoty EU.

Pokud jde o vztahy se **Švýcarskem**, zaměřujeme se na uzavření rozsáhlého balíčku dohod. Naším cílem je uzavřít jednání do konce tohoto roku a poté usilovat o podpis, uzavření a vstup balíčku v platnost. To nám umožní modernizovat, vyvážit a prohloubit naši spolupráci s tímto blízkým a podobně smýšlejícím partnerem. Pravidla upravující účast Švýcarska na jednotném trhu EU musí zajišťovat právní jistotu a předvídatelnost, jakož i spravedlnost a rovné podmínky pro naše občany a podniky.

Vztahy se Švýcarskem se řídí stejnými zásadami, které platí pro všechny naše západoevropské partnery: ochrana integrity vnitřního trhu, autonomie rozhodování EU a zajištění náležité rovnováhy mezi právy a povinnostmi.

V průběhu celého předchozího volebního období jsem věnoval zvláštní pozornost tomu, abych Parlament vždy náležitě informoval o všech záležitostech týkajících se západoevropských partnerů. Hodlám s Vámi úzce spolupracovat i nadále.

Například v případě provádění dohody o obchodu a spolupráci, která je nejkompaktnější dohodou svého druhu uzavřenou se třetí zemí, budu i nadále uplatňovat závazky, které Komise přijala při ratifikaci dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím v roce 2021, jako jsou závazky týkající se sdílení informací s Parlamentem.

Otázka Výboru pro rozvoj

10. Provázanost obchodu a rozvoje mimo jiné znamená, že obchod je jedním z nejdůležitějších nástrojů, který partnerským zemím pomáhá na jejich cestě k udržitelnému rozvoji. Jak zajistíte, aby obchod EU s rozvojovými zeměmi přispíval k tomuto cíli a zároveň kladl větší důraz na vlastní hospodářské zájmy a hospodářskou bezpečnost EU, aby tak bylo dosaženo oboustranně výhodných vztahů? V této souvislosti má nástroj všeobecného systému preferencí (GSP) plus rozvojovým zemím poskytovat zvláštní obchodní pobídku k tomu, aby usilovaly o udržitelný rozvoj a řádnou správu věcí veřejných, zdá se však, že počet zemí, které této možnosti využívají, je zatím poměrně omezený. Jaké jsou případné plány na zlepšení fungování této pobídky? Také dohody o hospodářském partnerství nejsou mezi partnerskými zeměmi dosud příliš populární, neboť panují obavy, že by tyto dohody mohly vytvářet tlak na průmyslová odvětví konkurující dovozu. Dohody o hospodářském partnerství jsou rovněž kritizovány za to, že jsou příliš omezené na to, aby mohly podporovat udržitelný rozvoj (nezahrnují obchod se službami, investice, veřejné zakázky, hospodářskou soutěž, digitální obchod nebo změnu klimatu). Jak hodláte zajistit, aby byly dohody o hospodářském partnerství komplexnější a pro partnerské země přitažlivější?

Mezinárodní obchod změnil tvář světového hospodářství začleněním rozvojových zemí do regionálních a globálních hodnotových řetězců, posílením jejich výrobních kapacit a zvýšením prosperity jejich obyvatel. Obchod se tak stal jedním z nejdůležitějších nástrojů na pomoc partnerským zemím na jejich cestě k udržitelnému rozvoji. Geopolitická a geoeconomická konkurence sice může ovlivnit některé aspekty mezinárodního obchodu, nemění

však **oboustranně prospěšný charakter partnerství EU** ani naše zájmy **na dalším prohlubování vazeb s rozvojovými zeměmi**.

Zaprvé: EU sice věnuje značnou pozornost své vlastní **konkurenceschopnosti a hospodářské bezpečnosti**, avšak tyto aspekty jsou úzce spjaty s rozvojem užších partnerství, zejména s globálním Jihem. Tato **partnerství** odrážejí náš společný zájem na diverzifikaci dodavatelských řetězců, posílení dodávek kritických vstupů potřebných pro ekologickou a digitální transformaci a na podpoře investic a ekologické industrializaci. Tyto cíle se odrážejí v agendě EU pro dvoustranný obchod a jsou jádrem nových iniciativ, jako jsou **partnerství v oblasti čistého obchodu a investic**. Tato partnerství podpoří investice do určitých čistých strategických dodavatelských řetězců ve třetích zemích, posílí udržitelnost, přidanou hodnotu a ekonomiky našich partnerů a zároveň zajistí, aby produkty čistých technologií, čistá energie a suroviny mohly volně proudit přes hranice. Tím překonají nedostatky předchozích přístupů. Budu-li jako komisař potvrzen, budu usilovat o navázání a prohloubení partnerství EU s rozvojovými zeměmi a společně s komisařem pro mezinárodní partnerství zajistím, aby obchodní a investiční vztahy s těmito partnery i nadále přispívaly k plnění **cílů udržitelného rozvoje**.

Zadruhé: pokud budu ve funkci potvrzen, budu s ohledem na atraktivitu jednotného trhu a dlouhodobý zájem EU podporovat partnerské země na jejich cestě k udržitelnému rozvoji věnovat zvláštní pozornost účinnému využívání nástrojů EU, včetně **systému všeobecných celních preferencí plus (GSP+)**. Zejména se postarám o to, aby systém GSP+ zůstal účinným nástrojem, a to zajištěním trvalé spolupráce EU s vládními orgány zemí v systému GSP+, zajištěním prostoru pro občanskou společnost a podniky, aby mohly prosazovat změny v praxi, a věnováním zvláštní pozornosti prosazování práv žen a dětí, boji proti mučení a špatnému zacházení a vymýcení dětské a nucené práce. Systém GSP+ je zároveň nástrojem, který může EU využít k zajištění svých vlastních zájmů v dalších oblastech politiky, jako je migrace a spolupráce v oblasti zpětného přebírání osob.

Cílem probíhajícího legislativního přezkumu systému GSP je právě usnadnit přístup k systému GSP+ pro rostoucí počet nejméně rozvinutých zemí, které v příštích několika letech do této kategorie přestanou spadat. Pokud budu ve funkci potvrzen, budu usilovat o dosažení dohody o přezkumu nařízení o GSP s cílem i nadále podporovat integraci našich rozvojových partnerů do mezinárodních obchodních toků, jakož i to, aby dodržovali mezinárodní normy v oblasti lidských práv, pracovních práv, životního prostředí, klimatu a řádné správy věcí veřejných.

Zatřetí: budu i nadále podporovat provádění našich **dohod o hospodářském partnerství** a zkoumat možnosti rozšíření jejich oblasti působnosti. Dohody o hospodářském partnerství měly na hospodářství zemí, jichž se týkaly, pozitivní dopad. Například investice EU v partnerských zemích, s nimiž jsme tyto dohody uzavřeli, se v posledních pěti letech zvýšily o 63 % oproti pouhým 20 % v zemích, se kterými tyto dohody nemáme. Ačkoli se většina dohod o hospodářském partnerství týká především obchodu se zbožím, nedávná dohoda o hospodářském partnerství mezi EU a Keňou, která vstoupila v platnost dne 1. července 2024, rozšířila náš přístup a obsahuje pevné závazky v oblasti obchodu a udržitelného rozvoje. Dohoda o hospodářském partnerství mezi EU a Keňou je otevřená dalším zemím Východoafrického společenství a jejím cílem je stát se regionální dohodou o hospodářském partnerství. Rovněž probíhá modernizace stávající dohody o hospodářském partnerství s pěti východoafrickými a jihoafrickými státy (ESA5: Komory, Madagaskar, Mauricius, Seychely a Zimbabwe), která je v platnosti od roku 2012, aby přesahovala rámec obchodu se zbožím a hospodářské a rozvojové spolupráce.

Pokud budu ve funkci potvrzen, budu usilovat i o další způsoby prohloubení strategického partnerství EU s Afrikou, a to jak na dvoustranné, tak na kontinentální úrovni. Na dvoustranné úrovni uplatňujeme dohody o usnadnění udržitelných investic (SIFA), z nichž první byla uzavřena s Angolou. Prozkoumám možnosti využití tohoto typu dohod s dalšími africkými partnery (Ghanou, Pobřežím slonoviny a Kamerunem). Prozkoumám potenciál obchodních a investičních dialogů s dalšími strategickými zeměmi, jako je Jihoafrická republika a Nigérie, jakož i další způsoby zapojení v zájmu plnění rostoucího souboru politických cílů, jako jsou partnerství v oblasti čistého obchodu a investic. Na kontinentální úrovni budu investovat do dalšího rozvoje dialogu na vysoké úrovni s Africkou unií o hospodářské integraci a obchodu.

Pokud budu ve funkci potvrzen, budu i nadále posilovat atraktivitu našich dohod o hospodářském partnerství a systému GSP+ pro naše partnery prostřednictvím účinných a flexibilních pravidel původu, která africkým, karibským a tichomořským zemím umožní využívat preferencí, na něž mají nárok, v kombinaci s vhodnou technickou pomocí a odbornou přípravou. Monitorovací činnosti týkající se zemí zvýhodněných v rámci systému GSP zároveň zajistí, aby preference získaly pouze způsobilé produkty. Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, provedu hodnocení pravidel EU týkajících se původu s cílem posoudit jejich vhodnost pro daný účel a zvážit jejich možnou modernizaci.

Otázka Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů

11. Jaké by byly Vaše cíle, pokud jde o posun celní unie na další úroveň a zajištění účinných a moderních cel, zejména v souvislosti s výzvami spojenými s platformami elektronického obchodu, jak je uvedeno v politických směrech předsedkyně Komise, a jaká další opatření v tomto ohledu byste zamýšlel? Ačkoli by reforma cel vytvořila centralizované celní datové centrum, které by bylo přínosné jak pro celní orgány, tak pro podniky, jak by Komise usilovala o dokončení přechodu k plně digitálnímu celnímu prostředí a zabránila dalším zpožděním ze strany členských států při zavádění informačních systémů? Hodláte mezitím zlepšit spolupráci mezi orgány dozoru nad trhem a navrhnout cílené změny, jako je dodatečné financování pro celní orgány, s cílem řešit výzvy, které představují platformy elektronického obchodu zřízené ve třetích zemích, včetně obcházení pravidel EU prostřednictvím rozdělování objednávek?

Budu-li jako komisař potvrzen, budu stát v čele úsilí zaměřeného na jednání o celní reformě EU, na její provádění a na zřízení Celního úřadu EU. Opatření navrhovaná v reformě představují celosvětově nejpokrokovější vizi celní správy založené na datech, která výrazně zjednoduší celní postupy EU pro podniky, zejména pro ty nejdůvěryhodnější obchodníky. Celní unii EU přenesou do 21. století, podpoří celní orgány 27 států EU v tom, aby na našich společných hranicích konaly jednotně, a posílí hospodářskou bezpečnost a zároveň usnadní obchod. Reforma zužitkuje možnosti nabízené digitální transformací a zjednoduší zdoluhavé celní postupy, takže dohled nad dovozem a vývozem se bude řídit inteligentnějším přístupem založeným na datech, který zjednoduší provádění tradičních celních prohlášení. Zároveň budou mít celní orgány k dispozici lepší informace a prostředky k řádnému posouzení a zastavení nezákonného dovozu a případně vývozu, které představují skutečné riziko pro občany, hospodářství a životní prostředí EU. Nový Celní úřad EU (EUCA) bude pověřen zřízením a dozorováním celního datového centra EU, jež bude motorem nového ekosystému. Datové centrum časem nahradí stávající celní IT infrastrukturu a systémy v členských státech EU, čímž jim ušetří až dvě miliardy eur ročně na provozních nákladech. Celní úřad EU rovněž pomůže vylepšit přístup EU k řízení rizik a celním kontrolám v celém dodavatelském řetězci zboží.

Prostřednictvím programu Clo zajišťujeme, aby podobná zlepšení v oblasti digitalizace a řízení rizik byla provedena i v zemích procesu rozšíření a v zemích usilujících o přistoupení k EU, jakož i v naší celní unii s Tureckem, čímž se znovu posílí kontrola našich vnějších hranic pro zboží, zejména pro kritické dodavatelské řetězce a sankce.

Budu-li jako komisař potvrzen, budu spolupracovat s ostatními členy sboru komisařů na řešení problémů spojených s platformami elektronického obchodu, jako je rostoucí počet často nevyhovujícího zboží v zásilkách v hodnotě pod 150 EUR dováženého přímo ze třetích zemí a zakupovaného na on-line platformách.

V roce 2023 bylo do EU takto přímo dovezeno 2,3 miliardy zásilek a v roce 2024 se očekávají 4 miliardy zásilek. Za dohled nad více než 90 % tohoto zboží zodpovídaly orgány veřejné moci v pouhých sedmi členských státech (Nizozemsko, Belgie, Francie, Maďarsko, Itálie, Španělsko a Německo). Celní kontroly vyžadují úzkou spolupráci s orgány dozoru nad trhem, které jsou odpovědné za zajištění toho, aby zboží bylo v souladu s platnými právními předpisy, včetně požadavků v oblasti životního prostředí, zdraví, bezpečnosti a zabezpečení.

Prudký nárůst dovozu v rámci elektronického obchodu vyžaduje opatření na mnoha frontách, která se zaměří na tři hlavní výzvy: soulad zboží s předpisy, zejména pokud jde o bezpečnost; nekalá hospodářská soutěž mezi podniky usazenými v EU a obchodníky a tržisti ze třetích zemí zaměřenými na spotřebitele v EU, jež často nedodržují právní předpisy EU a zneužívají prahové hodnoty pro osvobození od cla ve výši 150 EUR, a environmentální udržitelnost.

K řešení tohoto jevu Komise navrhla a vyvinula nástroje, které zahrnují různé aspekty on-line prodeje zboží, od prodeje až po dovoz nebo uvádění na trh EU. Mezi tyto nástroje patří nařízení o digitálních službách, nařízení o dozoru nad trhem a nařízení o obecné bezpečnosti výrobků, které budou hrát zásadní úlohu při zajišťování toho, aby výrobky nabízené k prodeji on-line splňovaly všechna platná pravidla EU. EU by nyní měla plně využít dostupného souboru nástrojů ke zvýšení souladu zboží prodávaného on-line a dovozu zboží v rámci elektronického obchodu se stávajícími předpisy.

Pokud jde o oblast cel, jednotný celní portál EU již umožňuje automatizovanou a digitální spolupráci mezi celními orgány a orgány dozoru nad trhem tím, že usnadňuje výměnu údajů v reálném čase. Navrhovaná celní reforma EU přinese dlouhodobá a systémová řešení problému elektronického obchodu. Díky Celnímu úřadu EU a celnímu datovému centru EU posílí schopnost celních orgánů dohlížet na toky a kontrolovat je, což umožní lepší přístup EU k řízení rizik. Bude rovněž vycházet z úspěšných zkušeností s právními předpisy o DPH, které zavedly pojem „domnělý dovozce“; ten by se v tomto případě vztahoval na platformu elektronického obchodu, která by byla odpovědná za správnou platbu cel a daní, ale také za soulad výrobků s příslušnými pravidly EU. Celní reforma

rovněž zruší prahovou hodnotu pro osvobození od cla ve výši 150 EUR a zavede zjednodušené sazební zacházení seskupující celní sazby do skupin jako dobrovolné zjednodušení, čímž se zabrání současné praxi rozdělování zásilek tak, aby zůstávaly pod prahovou hodnotou pro osvobození.

Je důležité, aby spolutvůrci právních předpisů přijali balíček reformou celní oblasti co nejrychleji, neboť tato reforma přináší Unii skutečnou strategickou kapacitu jednat jednotně v reakci na hrozby, které představuje nezákonný a nevyhovující elektronický obchod. To nám umožní lépe chránit naše občany před újmou a naše pracovní místa, inovace a průmyslová odvětví před nekalou soutěží. Zároveň budu spolupracovat s komisaři a komisařkami odpovědnými za příslušné oblasti, abychom zajistili přístup, který bude pokrývat všechny aspekty. Pokud se lze domnívat, že určitý obchodní model zneužívá strukturálních problémů s prováděním dostatečných kontrol dodržování předpisů v případě obrovských objemů položek balených jednotlivě a odesílaných ze zahraničí, měli bychom být rovněž otevření dalším opatřením.

Pokud jde o provádění celního kodexu Unie v oblasti informačních technologií, je vývoj na straně Komise na dobré cestě; celkovou realizaci však ovlivňují zpoždění v členských státech způsobená řadou faktorů. Zpoždění v jednom členském státě mají dominový dopad na jiné státy a zpoždění využití některých usnadnění obchodu, jak je uvedeno ve výroční zprávě o pokroku pro celní kodex Unie za rok 2023. Komise provádí různá zmírňující opatření, která hodlám zachovat a zintenzivnit. Myslím tím zejména posílený dohled nad prováděním celního kodexu Unie a jeho monitorování prostřednictvím návštěv na místě, posílenou a specializovanou pomoc členským státům, které se potýkají s problémy s transevropskými systémy, zvláštní stěžejní program pro financování v rámci Nástroje pro technickou podporu na rok 2024 a celkovou, specializovanou a individuálně uzpůsobenou podporu v mezích mandátu a rozpočtu Komise.

Otázka Výboru pro právní záležitosti

12. Přistoupení třetích zemí k úmluvám a dodržování čl. 218 odst. 6 SFEU

Některé mezinárodní úmluvy, jejichž smluvní stranou je Evropská unie, zejména v rámci Haagské konference, stanoví přistoupení třetích států prostřednictvím ustanovení, jež zavádějí postup „tichého souhlasu“, resp. „nevyslovení námítky“ na mezinárodní úrovni. Ve svém posudku 1/13 ze dne 14. října 2014 Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že akt přistoupení a prohlášení o přijetí takového přistoupení představují mezinárodní dohodu ve smyslu článku 218 SFEU. Ve svém usnesení o podpoře přistoupení Ukrajiny k Úmluvě ze dne 2. července 2019 o uznávání a výkonu cizích soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (2023/2689(RSP)) Parlament uvedl, že v záležitostech týkajících se stanovení postoje EU, pokud jde o přistoupení třetích států k úmluvám Haagské konference, by se měl uplatňovat postup stanovený v čl. 218 odst. 6 SFEU. V tomto smyslu by Komise měla při každém přistoupení třetí země k Haagské úmluvě, na něž se vztahuje mechanismus nevyslovení námítek, předložit návrh rozhodnutí Radě, která by takové rozhodnutí přijala se souhlasem Parlamentu. Pokud se Rada se souhlasem Parlamentu rozhodne „vyslovit námítku“ proti tomu, aby byly v rámci úmluvy navázány vztahy s novým smluvním státem, bylo by povinností Komise oznámit tuto skutečnost depozitáři. Pouze takový postup by umožnil respektovat rozdělení pravomocí podle Smluv v souladu s judikaturou Soudního dvora týkající se mezinárodních dohod. Jak ovšem zaznělo zejména v diskusi o této otázce na plenárním zasedání dne 14. prosince 2023, Komise zastává názor, že její povinnosti v tomto ohledu jsou pouze informační: Komise se zavazuje informovat Parlament a Radu a zohlednit jejich stanoviska. Komise by proto při rozhodování o tom, zda navrhne rozhodnutí o vyslovení námítky, o zamýšleném přistoupení třetí země k příslušné Haagské úmluvě informovala Parlament a náležitě přihlédla k vyjádřeným názorům. Pokud se po jednáních v Radě a Parlamentu ukáže, že k vyslovení námítky proti přistoupení třetího státu neexistuje žádný důvod, Komise formálně nezaujme stanovisko, jak je tomu v současné praxi. Vzhledem k tomu, že je tento postup zahájen pouze v případech, kdy se Komise rozhodne předložit návrh a vyslovit námítku, je rozdělení pravomocí v rozhodovacím procesu, jak je stanoveno v článku 218 SFEU, skutečně narušeno.

Pokud by bylo Vaše jmenování komisařem potvrzeno, jak hodláte zajistit, aby Komise v případě přistoupení třetích států k mezinárodním dohodám obsahujícím doložky o nevyslovení námítky dodržovala postup stanovený v čl. 218 odst. 6 SFEU a zajistila tak uplatňování řádného rozhodovacího postupu a rozdělení pravomocí podle Smluv?

Jsem plně odhodlán zajistit plné dodržování postupů stanovených ve Smlouvách a institucionálních výsad Evropského parlamentu a Rady. Připomínám, že Komise již soustavně informuje Evropský parlament i Radu o každém zamýšleném přistoupení třetí země k úmluvám, kde se použije postup nevyslovení námítek, aby s nimi projednala, zda by námítka měla být vyslovena. Komise plně zohledňuje názory vyjádřené v Evropském parlamentu a Radě. V tomto ohledu jsem připraven dále prozkoumat způsoby optimalizace interinstitucionální spolupráce.

Otázka Petičního výboru

13. Aby byl petiční proces účinnější, je třeba zlepšit transparentnost řízení o nesplnění povinnosti a informování předkladatelů petic o aktuálním stavu těchto řízení. Kromě toho zůstávají řízení o nesplnění povinnosti často otevřená po řadu let, aniž by došlo k jakémukoli posunu. Petiční výbor by ocenil větší proaktivitu a automatickost při získávání souhrnných informací o aktuálním stavu řízení o nesplnění povinnosti souvisejících s peticemi v rámci strukturovaného dialogu mezi výborem PETI a komisařem odpovědným za petice. S ohledem na výše uvedené skutečnosti, jaká konkrétní opatření byste zavedl v zájmu lepšího vyřizování, lepší koordinace a pravidelného a včasného poskytování informací o aktuálním stavu řízení o nesplnění povinnosti a v rámci projektu EU Pilot v souvislosti s peticemi, v zájmu rychlejšího řešení souvisejících dlouhodobě neuzavřených případů nesplnění povinnosti, aby bylo zajištěno, že občané na rozhodnutí nebudou muset čekat po neúměrně dlouhou dobu, v zájmu zavedení nového interinstitucionálního nástroje IT pro Komisi a Parlament, který by usnadnil přístup Parlamentu ke všem relevantním informacím souvisejícím s peticemi, a v zájmu zahrnutí těchto požadavků na Komisi do revize rámcové dohody?

Komise přikládá velký význam transparentnosti svých činností při prosazování práva EU, neboť to umožňuje širší veřejnosti zapojit se do sdílené odpovědnosti za prosazování práva a může to přispět k podpoře rychlejšího dodržování předpisů ze strany členských států.

Komise již podnikla řadu kroků ke zveřejnění příslušných informací. Veřejný seznam případů nesplnění povinnosti poskytuje u každého případu aktuální informace o nejnověji přijatém kroku. K nejdůležitějším rozhodnutím o nesplnění povinnosti přijímaným v pravidelných cyklech se zveřejňují tiskové zprávy. Kromě toho Komise zveřejňuje výroční zprávu o kontrole uplatňování práva EU, v níž uvádí hlavní trendy, podrobně popisuje spolupráci s členskými státy a určuje oblasti, v nichž je zapotřebí dalšího úsilí. Parlament může v souladu s rámcovou dohodou z roku 2010 také požádat o informace o konkrétních probíhajících případech nesplnění povinnosti.

Je rovněž důležité, aby byl systém uživatelsky přívětivější pro občany. K vyhledávání petic lze nyní použít veřejný rejstřík s odkazem na petiční portál Evropského parlamentu. Tento vývoj usnadňuje veřejnosti vyhledávání stávajících případů nesplnění povinnosti týkajících se konkrétních témat, sledování pokroku a ověřování, zda se probíhajícího šetření týká nějaká petice.

Pokud budu ve funkci komisaře potvrzen, budu vycházet z těchto činností vedoucích k větší transparentnosti a navrhuji další propojení veřejného rejstříku rozhodnutí o nesplnění povinnosti zřízeného Komisí a petičního portálu Evropského parlamentu. Jednoduché kliknutí na předkladatele na stránkách petičního portálu by mělo postačovat k nalezení příslušného případu nesplnění povinnosti ve veřejném rejstříku Komise a naopak. Odpovědi Komise Evropskému parlamentu na petice související s řízeními o nesplnění povinnosti a dialogy v rámci projektu „EU Pilot“ musí důsledně odkazovat na příslušný případ a aktuální stav.

Posílím rovněž transparentnost našich donucovacích opatření prostřednictvím nových internetových stránek poskytujících uživatelsky vstřícné informace o případech nesplnění povinnosti (včetně trendů a lhůty na splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora nebo průměrné době vyřizování případů), o deficitu v provádění, deficitu v souladu a dialozích v rámci projektu „EU Pilot“. Konkrétně jsem zaregistroval žádosti o větší transparentnost našich dialogů v rámci projektu „EU Pilot“ a navrhl bych začít zveřejňovat více informací na našich internetových stránkách, jako je počet zahájených, uzavřených a otevřených dialogů v rámci projektu „EU Pilot“ na konci každého roku, jakož i lepší přehled zainteresovaných členských států a dotčených oblastí politik nebo témat. Pokud jde o otázku vytvoření nového interinstitucionálního nástroje IT, jsem připraven posoudit proveditelnost pro Komisi a Parlament v mezích dostupných rozpočtových zdrojů.

Pokud jde o zahrnutí těchto prvků do rámcové dohody, Komise žádosti Parlamentu pečlivě zváží.